

Nieuwsbrief wadkanovaren nr4 oktober 2014

Colofon en verantwoording

Nieuwsbrieven Wadkanovaren worden verzonden naar iedere kanoër die op het Wad wil kanoën en aan kanoverenigingen met leden die op het Wad willen kanoën.

Doel van de nieuwsbrief is om voor kanoërs relevante informatie te geven over (beheers)zaken die het Wad betreffen.

De nieuwsbrief wordt op onregelmatige tijden rondgestuurd als er voldoende nieuwe informatie voorhanden is.

De nieuwsbrief is gekoppeld aan de onafhankelijke website www.wadkanovaren.nl die beoogt informatie te geven over het totale waddengebied van Den Helder t/m Esbjerg in Denemarken. De site geeft informatie over zowel onderwerpen die met het (zee)kanoën te maken hebben als informatie over het gebied, zoals bijv. routes, havens, toegankelijkheid, getijden en stroomatlassen.

Nieuwsbrief en website zijn niet gekoppeld aan bestaande kano-organisaties zoals Watersportverbond/NKB/NZKV, TKBN en Peddelpraat en zijn bedoeld als informatiebron voor alle kanoërs - al dan niet verbonden aan verenigingen of organisaties - die op het Wad willen kanoën.

Als je geen prijs stelt op de nieuwsbrief is een mailtje aan wadkanovaren@gmail.com waarin je dat kenbaar maakt, genoeg om je van de verzendlijst te laten verwijderen.

Mail voor reacties naar wadkanovaren@gmail.com.

Ik hoor graag van je,

Robbert van der Eijk,

webbeheerder wadkanovaren.nl,

redacteur nieuwsbrief wadkanovaren

Inhoud

1. Wadkanovaren en Nautin
2. Natura2000 en Art20gebieden
3. Erecode Waddenzee
4. Dynamische zonering
5. Evaluatie betreden Engelsmanplaat
6. Monitoren
7. Overtijden op het Wad
8. Kleine havens

1. Wadkanovaren en Nautin

www.wadkanovaren.nl geeft al sinds 2010 informatie voor kanoërs over het Wad. Ik heb de site destijds opgezet omdat een dergelijke site ontbrak. De site geeft ook allerlei informatie over het kanoën zelf op zee. In de afgelopen 4 jaar heeft de site zich ontwikkeld tot de site met de meest volledige informatie over zaken die voor het kanoën op het wad van belang zijn. Sinds 2013 is ook de website www.nautin.nl online. Nautin heeft een soortgelijke doelstelling als wadkanovaren, maar dan gericht op alle recreatievaart op het zoute water. Nautin geeft ook informatie over de Zeeuwse wateren, maar de nadruk ligt op de Waddenzee. Het afgelopen jaar is overleg geweest tussen wadkanovaren en Nautin en is besloten dat wadkanovaren als zelfstandige site blijft bestaan maar dat de informatie op wadkanovaren die voor beide doelgroepen van belang is, met Nautin gekoppeld wordt. Het betreft dan met name de informatie over getijden, stroomatlassen, e.d. Sinds dit voorjaar ben ik op Nautin als vrijwilliger verantwoordelijk voor de getijdengegevens.

Nautin heeft me gevraagd welke informatie voor zeekanoërs op Nautin interessant zou zijn. Zelf denk ik dat met name informatie nuttig is over stroming, hoog- en laagwatertijden, toegankelijkheid gebieden en vertrek-, aanlandings- en overnachtingsplekken. Al die informatie is dan ook te vinden op wadkanovaren.nl, maar graag hoor ik wat voor informatie zeekanoërs op Nautin en wadkanovaren willen vinden. Net als wadkanovaren nu werd de site met nautin-informatie tot 2012 door één persoon onderhouden. Toen die in 2012 ongeneeslijk ziek werd, dreigde de informatie op de site verloren te gaan en is de stichting Nautin opgericht om die informatie te behouden. Dankzij een bestuur en een ploeg vrijwilligers is het voortbestaan en het onderhoud van Nautin nu verzekerd. Nautin opereert onafhankelijk van welke belangengroep dan ook en ook onafhankelijk van overheden. Nautin kent een open en een gesloten deel. Personen en organisaties kunnen abonnee worden en krijgen daarmee gratis toegang tot het gesloten deel. Ik raad iedereen aan een abonnement op Nautin te nemen of nog beter wordt voor €28,00/jaar lid van de vereniging Wadvvaarders (<http://www.wadvvaarders.nl>) dan ben je ook automatisch abonnee van

Nautin. De vereniging Wadvaarders neemt deel aan tal van overlegvormen met beheerders en overheden en behartigt mede de belangen van de zeekanoërs.

Voor wadkanovaren bestaat hetzelfde gevaar als destijds voor de voorganger van Nautin: wadkanovaren wordt volledig door mij onderhouden en gevuld en als ik om wat voor reden dan ook de site niet meer kan onderhouden zou de site verouderen en gedoemd zijn te verdwijnen. Mijn streven is daarom om ook voor wadkanovaren te komen tot een groep van kanoërs die gezamenlijk de site in leven en up-to-date houden. Als je het ook belangrijk vindt dat wadkanovaren in de toekomst blijft bestaan, je tijd en kennis hebt en je ook je bijdrage aan wadkanovaren.nl wilt leveren, neem dan contact met mij op (rvdeijk@home.nl of wadkanovaren@gmail.com).

2. Natura2000 en Art20gebieden

Het totale waddengebied is een natura2000gebied waar in principe de natuur voorrang heeft. Natura2000gebieden worden door Europa aangewezen. De wettelijke uitwerking gebeurt per land in natuurwetten. Om de zes jaar moet er voor zo'n gebied een beheerplan opgesteld worden, dat dan de basis vormt voor de nieuwe natuurwetten. Na overleg met tal van betrokken organisaties wordt dit najaar een nieuw beheerplan van kracht. In tegenstelling tot zes jaar geleden gaat het nieuwe beheerplan veel meer uit van overleg met betrokken partijen bij het vaststellen van allerlei maatregelen en regels en gaat uit van gedeelde verantwoordelijkheid. Daarmee groeit het belang van vertegenwoordigende organisaties omdat hun invloed op de regelgevingen de uitvoering daarvan toeneemt. Voor zeekanoërs is dat het Watersportverbond en in feite liften wij kanoërs ook mee met de Wadvaarders, die ook oog hebben voor de specifieke wensen van kanoërs. Wat merk je als kanoër nou van het feit dat het waddengebied een natura2000gebied is en van de bemoeienis van het watersportverbond en de Wadvaarders? Het is dankzij deze organisaties dat de voor ons afgesloten gebieden, de zgn art20gebieden, tot een minimum beperkt blijven, de dynamische zonering (zie punt 4) gestalte krijgt en bijv. dat geijverd wordt voor betere overnachtingsmogelijkheden voor kanoërs bij de eiland-jachthavens (zie ook overtijen bij punt 7).

3. Erecode Waddenzee

Sinds 2003 bestaat de erecode voor gebruik van het Wad. In de erecode zijn de gedragsregels verwoord die alle recreatieve organisaties, dus ook de zeekanoërs, met elkaar en met de beheerders hebben afgesproken. Door het naleven van de erecode wordt bereikt dat het Wad maximaal toegankelijk blijft voor de recreatie. Dit jaar is de tekst van de erecode onder de loep genomen, maar afgezien van enkele kleine aanpassingen verandert de tekst helaas amper. Met name waar het zeehonden betreft hadden de recreanten een ruimere interpretatie van verstoring voorgesteld. Dat bleek echter politiek niet haalbaar en die tekst blijft ongewijzigd. Vanuit populatiebiologisch oogpunt is zo'n stringente bescherming van zeehonden niet nodig, maar de zeehond is kennelijk nog steeds een politiek knuffeldier. De nieuwe versie van de erecode is te lezen op <http://www.wadkanovaren.nl/pub/erecode.pdf>.

4. Dynamische zonering

In het actieplan vaarrecreatie Waddenzee (AVW, zie <http://www.wadkanovaren.nl/avw.pdf> voor de tekst) zijn net als bij de erecode alle bij het wad betrokken organisaties de afspraken zijn vastgelegd hoe men met het wad moet omgaan. Voor kanoërs is het onderdeel 'dynamische zonering' daar binnen een belangrijk onderdeel. Bij dynamische zonering wordt voor bepaalde gebieden afgestapt van het rigide afsluitingbeleid: in plaats van dat een gebied niet toegankelijk is gedurende een bepaalde periode, bijv. van 1 mei – 1 september, wordt nu de toegankelijkheid pragmatisch toegepast. Voor een broedgebied waar dynamische zonering wordt toegepast geldt dan niet de officiële afsluitdatum, maar de datum waarop de vogels daadwerkelijk het broedgebied betrekken. De afsluiting wordt opgeheven zodra de jonge vogels zijn uitgevlogen. Een gebied is dan niet onnodig lang afgesloten. Maar het omgekeerde geldt ook: als de vogels eerder starten of langer doorgaan, zal het gebied ook eerder afgesloten worden of langer dicht blijven. Voor het Rif en de Hiezel (onderdelen van Engelsmanplaat) wordt dit beleid al drie jaar officieus met succes toegepast. In 2015 zal bij drie pilots gekeken worden of de dynamische zonering toe te passen is: de Razende Bol, Balgzand en Blauwe Balg. Voor de Blauwe Balg zal in 2015 een nieuwe experimentele route dwars door het afgesloten zuidelijke deel van het gebied worden ingesteld.

Tegelijkertijd zal vastgesteld worden wat het effect van de recreatievaart van jachten, zeilboten en kanoërs op met name de zeehonden zal zijn. De route maakt een gemakkelijkere route van Harlingen naar Ameland mogelijk.

Op nautin.nl en wadkanovaren.nl wordt wekelijks de actuele toegankelijkheid van de verschillende gebieden bijgehouden.

5. Evaluatie betreden Engelsmanplaat

De vogelwachters van Engelsmanplaat hebben een verslag gemaakt van de eerste week van augustus, waarin ze een overzicht geven van de verstoringen van vogels door recreatievaart en de gevolgen daarvan voor de vogels, zie <http://www.wadkanovaren.nl/pub/engelsmanplaat.pdf>. Het is een leerzaam stuk, waaruit weer eens duidelijk wordt dat de meeste verstoring onbewust wordt begaan en door gebrek aan informatie. Ook geven de vogelwachters aan dat veel vogels al weggevlogen zijn op het moment dat mensen aanlanden. Het rapport onderstreept de noodzaak van goede actuele informatie vooraf.

6. Monitoren

Al enige jaren wordt recreanten en ook zeevanoërs gevraagd om ontmoetingen tussen recreanten en vogels of zeehonden te monitoren en door te geven op <https://oogvoorhetwad.nl>. Doel van de monitoring is om een goed beeld te krijgen van het samengaan van recreatie en natuur en zo te komen tot een optimale afstemming van recreatie en natuur in het beschermd natuurgebied dat het Wad is. Enerzijds willen we niet meer restricties hebben dan nodig is, anderzijds willen we het verstoren van vogels en zeehonden tot een minimum beperken. Op een enkele uitzondering na wil iedereen immers op het Wad genieten van het Wad zoals het is, met de vogels, de zeehonden, de eilanden, de zandplaten, de schelpenbanken en de kwelders.

De structurele monitoring wordt gedaan door de vogelwachters op de diverse locaties en door de vier schepen van de waddenunits, maar de waarnemingen die recreanten en kanoërs doorgeven zijn een belangrijke aanvulling daarop, te meer omdat die vaak worden gedaan vanaf plekken die weinig door de vogelwachters en waddenunits worden bezocht.

Daarom een verzoek aan iedereen om zijn waarnemingen van ontmoetingen met vogels en zeehonden op het Wad aan mij door te geven (wadkanovaren@gmail.com), dan zorg ik dat het op oogvoorhetwad komt. Je kunt het natuurlijk ook zelf doen door je bij oogvoorhetwad.nl aan te melden. Het gaat niet alleen om de keren dat een ontmoeting met vogels of zeehonden tot weg vliegen resp. weg zwemmen heeft geleid, maar ook van de keren dat er van de vogels of zeehonden geen reactie is gekomen. Sowieso zou het handig zijn als bekend zou zijn hoeveel kanobewegingen er jaarlijks op het Wad zijn. Daarom mijn verzoek om ook de tochten die je of die de vereniging op het Wad heeft gevaren op te geven (wanneer, waarheen met hoeveel mensen).

7. Overtijen op het Wad

Bij punt 2 noemde ik al het ijveren voor overnachtingsmogelijkheden bij de jachthavens op de eilanden door o.a. het Watersportverbond. Dat is nu al mogelijk bij de jachthavens bij Oude Schild op Texel en bij Nes (Ameland) en het streven is dat bij alle eilanden voor elkaar te krijgen. Ook Staatsbosbeheer (SBB) is voorstander van goede overnachtingsmogelijkheden voor kanoërs bij de jachthavens. Dit najaar is er ook nog overleg tussen Watersportverbond, SBB (die ondanks de naam ook beheerder is van een deel van het waddegebied) en enkele vertegenwoordigers uit de zeekanowereld om te kijken welke mogelijkheden er zijn voor kanoërs om te overtijen op het Wad. Overtijen houdt in overnachten in een tentje op een zandplaat of een kwelder op een van de eilanden. Nu is dat niet toegestaan, maar door het aanwijzen van een of meer plekken waar dat wel wordt toegestaan, wordt hopelijk het clandestien kamperen op zandplaten en eilanden tegengegaan. Het is nog afwachten wat er op termijn mogelijk wordt.

8. Kleine jachthavens

In 2012 is het project "Kleine jachthavens" van start gegaan. Het betreft dan alle jachthavens op de eilanden en de kleine jachthavens op het vaste land. Doel is om te komen tot een zo goed mogelijk beheer

van de jachthavens en soms zelfs om het in stand houden zeker te stellen. Op het vaste land betreft het dan de jachthavens van Noordpolderzijl, Termunterzijl, Nieuwe Statenzijl en (de wens voor) een jachthaven bij Holwerd. De jachthaven van Noordpolderzijl is een zorgenkind omdat de geul en de haven snel dicht slibben en het openhouden (te) veel geld kost. Bij Nieuwe Statenzijl is amper sprake van een jachthaven. Bij de vissershaven van Lauwersoog is een deel ingericht als jachthaven, maar die schijnt niet goed te voldoen omdat het door de stroming voor recreatievaart moeilijk is er aan te leggen. Voor zeekanoërs is die jachthaven echter zeer geschikt vanwege de parkeer- en sanitairvoorzieningen en de lange lage steiger.

Begin november is er een themabijeenkomst over de kleine jachthavens en ik wil iedere zeekanoër vragen wensen t.a.v. de jachthavens aan mij door te geven zodat die in de discussie meegenomen kunnen worden. Mail je mening en wensen naar wadkanovaren@gmail.com.